

بسمه تعالی

۱۹۷۱

۱۳۸۵/۰۳/۲۴

جناب آقای ضرغامی

مدیرعامل محترم صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

با سلام

در فیلمی که تحت عنوان «سقوط» از صدا و سیما روزهای ۱۴ و ۱۵ خرداد ۸۵ به دفعات منتشر گردید، در یکی از صحنه‌ها، از قول ژنرال هایزر، که از جانب وزارت دفاع آمریکا به ایران آمده بود، عنوان شده است که مقامات دولت آمریکا اصرار داشتند که بعد از خروج شاه از ایران، آقای خمینی بازگشت خود به ایران را به تأخیر بیاندازند. اما سناریونویس از زبان هایزر مدعی شد که: «ابراهیم یزدی از نهضت آزادی ایران اطمینان داده است که برگشت امام به ایران را به تعویق بیاندازد!» سناریونویس به این ترتیب لابد خواسته است به بینندگان برنامه ارتباط و همکاری اینجانب با آمریکا را القاء کند. و این نه تنها نادرست و خلاف شرع بلکه یک جرم مشهود قانونی است.

۱. در هیچ یک از آثار هایزر و یا منابع دیگر مربوط به انقلاب اسلامی ایران سندی در تأیید این ادعای سناریونویس «سقوط» وجود ندارد. بلکه ساخته ذهن غرض‌آلود یا ناآگاه خود ایشان است.
۲. بعد از خروج شاه از ایران، مسئله برگشت آقای خمینی به ایران بلافاصله موضوعیت پیدا کرد. همان‌طور که در کتاب «آخرین تلاش‌ها در آخرین روزها» (صفحه ۳۵۸) توضیح داده‌ام. شخصیت‌ها و گروه‌های مختلفی از ایران، از جمله روحانیانی که از قم و شهرستان‌ها و تهران در تهران گرد هم آمده بودند، همین نظر را داشتند و مرحوم آیت‌الله ربانی شیرازی از جانب این روحانیان پیام آنان را به نوفل لوشاتو منتقل ساخت.

۳. مقامات آمریکا نیز اصرار داشتند که آقای خمینی بازگشت به ایران را به تأخیر بیاندازند. بعد از کنفرانس گوآدالوپ، هم‌زمان با خروج شاه از ایران، ابتدا رئیس جمهور وقت آمریکا، جیمی کارتر پیامی توسط ژیسگاردستین رئیس جمهوری فرانسه برای آقای خمینی فرستاده (۱۸ دی‌ماه ۱۳۵۷). سپس پیام‌های دیگری، توسط نماینده ویژه سفارت آمریکا در پاریس برای آقای خمینی فرستاده شد.

در اولین پیام دولت آمریکا به آقای خمینی (۲۶ دی‌ماه ۱۳۵۷)، آمده است که: « ارتش ایران خیلی خوب آگاهی دارد که توده‌های دعوت به عملیات مسلحانه کرده‌اند. و ارتشی‌ها ترس آن را دارند که یک عملیات حساب شده‌ای توسط توده‌های برای تحریک و درگیری بین ارتش و طرفداران آقا وجود داشته باشد. نیروهای نظامی وقوع این امر را بعد از خروج شاه از ایران و در صورت بازگشت فوری و ناگهانی آیت‌الله خمینی احتمال می‌دهند. به هر حال ژنرال هایزر مطمئن نیست که عکس العمل ارتش در صورت برگشت فوری و ناگهانی آقا به ایران چه خواهد بود. »

بنابراین هدف آمریکا، که در همین پیام و در پیام‌های بعدی آمده است عبارت از این بود که ارتش با روحانیان به یک توافق برسد. هایزر مأمور بود که مانع کودتای نظامیان بعد از خروج شاه از ایران بشود. انقلاب اسلامی ایران در اوج جنگ سرد رخ داد. آمریکا نگران عملیات روس‌ها، در بعد از خروج شاه از ایران بودند و بهترین راه جلوگیری از خطر احتمالی نفوذ چپ و بهره‌برداری روس‌ها را، ائتلاف میان ارتش و روحانیان می‌دانستند، و بازگشت آقای خمینی را هنگامی مفید می‌دانستند که این طرح اجرا شده باشد. با بستن فرودگاه و ممانعت از بازگشت فوری آقای خمینی به ایران از یک طرف و مذاکره فشرده میان شورای انقلاب و روحانیان با قره‌باغی رئیس ستاد مشترک ارتش، از طرفی دیگر این معنا حاصل شد و بعد از آن بود که پرواز به ایران صورت گرفت.

(متن کامل این پیام‌ها و سایر اسناد مربوطه در جلد دوم «تاریخ سیاسی بیست و پنج ساله ایران (از کودتا تا انقلاب» نوشته سرهنگ غلامرضا نجاتی - مؤسسه فرهنگی رسا» آمده است.

۴. درخواست می‌شود توضیحات بالا در اولین فرصت به هر ترتیبی که مناسب باشد از صدا و سیما منتشر گردد.

با تشکر

ابراهیم یزدی

دبیر کل نهضت آزادی ایران